FloreniUm

Léto 2024/127

- Léto na zeleninových i okrasných záhonech
- Zpracování úrody a letní stolování
- Tipy pro nejkrásnější rozkvetlou zahradu

Nechte zahradu zvítězit nad suchem

Sucho je něco, s čím se musí na zahradě počítat hlavně v horkém létě. I když je pro nás většinou logické hlavně na plném slunci, často dokáže překvapit i v podrostu stromů. Jak se na něj dopředu připravit a pro jaké rostliny nebude zas tak velkou výzvou?

Prognózy ohledně vývoje klimatu do budoucna nejsou zrovna moc příznivé, sucho pro nás začíná být opravdu aktuální, a to nejen během léta. Určitě se jím ale nenechte odradit od zušlechťování vlastní zahrady. I díky ní svou troškou přispějete k lepším zítřkům, protože právě bujně rostoucí zahrada funguje jako zelená oáza, která dokáže mnoha výzvám perfektně vzdorovat. Nedostatek srážek je typický většinou pro léto, kdy navíc panují i vyšší teploty, přičemž nejohroženější na vysychání bývají slunci exponované plochy. S nedostatkem vody se však potýkají i rostliny ve srážkovém stínu nebo hustě prokořeněná půda v podrostu stromů. Rozhodně ale nepropadejte panice, se suchem si poradí spousta krásných rostlin. Pomoct si můžete třeba i kompostem nebo smysluplnou zálivkou.

Text: (red.), foto: Shutterstock

Se suchem a vyššími teplotami si skvěle poradí středomořské rostliny. Do nádob na terasu si vysaďte třeba odolný olivovník, voňavý eukalyptus nebo oleandr s květy v barvách od čistě bílé přes růžovou až po lososově oranžovou.

Suchu vstup zakázán

1. Všimli jste si, jak neuvěřitelně nenáročné jsou některé bylinky? Ty nejoblíbenější totiž často pocházejí ze suchých a skalnatých oblastí, kde nemají na růžích ustláno, do vínku tedy dostaly pořádnou výdrž. Ideálním řešením do sušší a třeba i kamenité půdy budou například levandule, různé druhy mateřídoušek či jejich příbuzný tymián. Hodně toho ale zvládne i šalvěj nebo saturejka.

2. I když může být hlavně letní sucho neúprosné, můžete si pomoct i postupným zúrodňováním půdy, a to na květinových i zeleninových záhonech. Skvělým poutačem vody bývají hlavně substráty s obsahem rašeliny, jílu či zahradní kompost. Ten zlepšuje zadržování vody v půdě díky obsahu humusu. Pamatujte, že zdravá půda bohatá na organickou hmotu a důležité půdní bakterie se vyrovná i s dalšími stresovými situacemi, tedy i s vysokou teplotou nebo zimním mrazem.

3. Zalévat můžete i během léta samozřejmě dál, jen se zamyslete nad tím, jestli by to nešlo třeba i lépe. Nejlepší dobou pro zalévání jsou večerní nebo brzké ranní hodiny, kdy nepanují vysoké teploty. Právě v tuto dobu se i rostliny napijí mnohem efektivněji. Další možností, jak v půdě udržet co nejvíc vody, je mulčování.

4. **Vůči suchu budou nejodolnější zahradní sukulenty nebo rostliny, které ve volné přírodě rostou třeba na skalách nebo na písku.**

Čistec vlnatý – *Stachys byzantina*
Koniklec velkokvětý – *Pulsatilla grandis*
Kostřava ovčí – *Festuca ovina*
Levandule lékařská – *Lavandula angustifolia*
Mateřídoušky – *Thymus* sp.
Netřesky – *Sempervivum* sp.
Perovskie lebedolistá – *Perovskia atriplicifolia*
Rozchodníky – *Sedum* sp.

Chce to zelený slunečník!

Stromy do zahrady prostě patří. Nejen že se postarají o příjemné soukromí, ale také o stín, takže přímo omezují i sucho. Pod korunou stromu se vám bude i příjemně odpočívat, proto se těchto zelených slunečníků rozhodně nevzdávejte. Jen se snažte vybrat takový druh, který vaší zahradě nepřeroste přes hlavu.

I když je práce na zahradě příjemný odpočinek, musíme si přiznat, že všude potkáváme různé zahradní výzvy v podobě svahu nebo nedostatku soukromí. V příštím díle seriálu si ukážeme, že ani kamenitá půda nemusí být problém.

Seriál Trvalková zahrada

Kouzelné venkovanky

Text: (red.); foto: Shutterstock, Add Green (FN Kempen)

Hravé, kvetoucí od jara do podzimu a v záplavě pestrých a často i trochu divokých barevných tónů. Přesně takové jsou venkovské trvalkové záhony, které si na nic nehrají. Už na první pohled vás ale jistojistě uchvátí svou živostí.

I když by se mohlo zdát, že tyto záhony budou mít jasně dané hranice, ve skutečnosti mohou mít spoustu podob. Zatímco některým vládnou jen tradiční trvalky, do jiných se mohou vmísit také dvouletky, letničky, kvetoucí keře v podání růží nebo třeba hlíznaté mečíky a jiřiny. Jedno je ale jasné. Na venkovských květinových záhonech nudu nehledejte. Těšte se především na hravost, různorodé barevné kreace i určitou proměnlivost. Sem tam se sem totiž může vloudit i tak trochu neposlušný druh květiny, který se samovolně přesévá, takže každý rok připraví novou podívanou. Velké rozdíly nehledejte jen v podobě, ale také v náročnosti údržby. Zatímco výsadba složená převážně z dlouhověkých trvalek nic zvláštního vyžadovat nebude, záhony s jiřinami či mečíky už budete muset připravit na zimu. Pokud se ale zrovna chystáte na to, že si takový perfektně vyladěný venkovský záhon vytvoříte, určitě se zaměřte i na květiny s voňavými květy, zahradní aromaterapie vás bude bavit. Takovou univerzální květinou je levandule. Okrasná květina, léčivka i chuťově výborné koření se stane hvězdou letního období. Modré květy s výraznou vůní se navíc vloudily do skvělého meruňkového džemu od Boudových, který v našich zahradnických centrech objevíte v podzimním období, tak se nechte touto květinovo-ovocnou kombinací zlákat.

Nejlepší výběr trvalek

Kopretina velkokvětá – *Leucanthemum x superbum*
Len vytrvalý – *Linum perenne*
Levandule lékařská – *Lavandula angustifolia*
Mák východní – *Papaver orientale*
Orlíček obecný – *Aquilegia vulgaris*
Ostrožka – *Delphinium x cultorum*
Plamenka latnatá – *Phlox paniculata*
Třapatkovka nachová – *Echinacea purpurea*
Třapatka zářivá – *Rudbeckia fulgida*
Zvonek broskvolistý – *Campanula persicifolia*

Časem nenáročné a překvapivé

- Pokud máte v oblibě proměnlivost, vysaďte na záhon kromě poslušných rostlin i druhy, které se přesévají a tím pádem se i rády stěhují. Dobrou volbou budou například orlíčky, modrokvětý len nebo jednoletý sporýš argentinský.

- Venkovský záhon by nikdy nebyl kompletní bez jarních cibulovin. Vsaďte hlavně na narcisy, sněženky, bledule či tulipány. Nebojte se ani cibulnatých či hlíznatých Goliášů, dobrou volbou bude tradiční řebčík královský nebo různé druhy lilií.

- Trvalkové záhony na venkově se ani v minulosti nemulčovaly, jejich majitelé je svědomitě kypřili a pleli, což bude i váš úkol. Zarůstání plevelem se ale svědomitou počáteční péčí výrazně omezí. Během léta náročnější květiny zalévejte a sem tam zkroťte extrémně se rozrůstající druhy.

Jasná volba

Trvalkový záhon s venkovskou atmosférou by měl být už na první pohled hravý. Jednotlivé druhy trvalek by na sebe měly navazovat kvetením, záhon by nikdy neměl úplně přestat kvést, což vlastně platí u jakékoliv trvalkové výsadby. Trvalky vysazujte do menších skupin, aby se postaraly o větší barevný efekt. Nebraňte se ani výškové různorodosti. Sem tam může trvalky přerůst zajímavá solitéra v podobě dvouletek. O příjemné zpestření se postarají náprstníky nebo třeba slézové růže známé také jako topolovky.

Třapatkovka, hvězda zahradní architektury!

Pokud přemýšlíte, jakou květinou své záhony dotáhnout k naprosté dokonalosti, určitě dejte zelenou třapatkovce nachové (*Echinacea purpurea*). Tuto květinu u nás najdete v mnoha krásných kolekcích v odstínech bílé, růžové, červené, oranžové i žluté barvy. Třapatkovka původem ze Severní Ameriky si u nás už dávno vydobyla své místo hlavně v prérijních trvalkových záhonech, ale už dříve byla oblíbená i na venkovských zahradách. Tam si jí zahradníci cenili nejen jako spolehlivé léčivky, která podporuje imunitu, ale také díky minimálním nárokům na péči. Kromě slunce a propustné půdy toho už moc nepotřebuje.

Před ibiškem smekni

Velké tropické květy v odstínech bílé, svěže růžové nebo červené vám budou samozřejmě povědomé. Ibišky jsme si zamilovali už před mnoha lety a není se rozhodně čemu divit. Tentokrát se však nezaměříme na ibišek pokojový, ale na druh, který je v mnoha ohledech překvapivý a poroste nejlépe na zahradě.

Z obrovských květů sytých odstínů se budete těšit od července do října!

Text: (red.); foto: Shutterstock, Apartus B.V.

IBIŠKY ze zahradnických center

Ibišek bahenní (*Hibiscus moscheutos*) roste ve volné přírodě Severní Ameriky, kde mu vyhovuje zamokřené stanoviště poblíž vodních toků. Do České republiky se dostaly jak klasické botanické druhy, tak i jejich kříženci, kteří překvapí výraznou mrazuvzdorností. I když jsou květy ibišku bahenního stavbou i barevnou škálou hodně podobné květům dřevitého ibišku syrského (*Hibiscus syriacus*), který patří už dlouhá léta mezi nejoblíbenější zahradní keře, v mnoha ohledech se diametrálně liší. Květy ibišku bahenního v průměru přesahují 15 i 20 centimetrů, jsou tedy opravdu obrovské. Další rozdíl je i v tom, že se nejedná o klasickou dřevinu, spíš by se tento ibišek dal označit za trvalku s mírně dřevnatou bází výhonů. A právě kvůli tomu je jeho pěstování od dřevitých ibišků odlišné. Ani tak se ho ale nebojte, možná vás překvapí, jak jednoduché to bude.

Slunce a voda jsou základ:

- Pro ibišek vyberte stanoviště na plném slunci, snese ale i polostín.

- Dá se pěstovat v nádobě i ve volné půdě na záhonu. Pokud zvolíte první možnost, počítejte s nutností zazimování. Buď květináč zapustíte do záhonu, nebo celou rostlinu přenesete do chladné místnosti, kde nehrozí přemrznutí kořenů. Při výsadbě do záhonu budete mít pěstování ibišku o něco snazší, rostlinu necháte jednoduše na svém místě, jen před zimou zkrátíte výhony asi na sedm centimetrů a lehce ji přikryjete kompostem nebo chvojím.

- Jak už samotný název ibišku napovídá, bez zálivky se tak úplně neobejde. Ačkoliv se tento ibišek dá pěstovat dokonce i na okraji jezírka ve vlhké půdě, poroste dobře i v zemině nezamokřené. Jen ho během léta zalévejte, sucho je jeho největší nepřítel.

- Zemina by měla být lehká, nejlépe neutrální a bohatá na živiny. Použít můžete zahradnický substrát nebo běžnou zahradní zeminu smíchejte s kompostem.

- Ibišek se každý rok na podzim rozloučí se svými výhony, rozhodně se nenechte zaskočit tím, že postupně odumřou. Buďte bez obav, na jaře opět vyraší, jen jim to bude chvíli trvat. Výhony začínají růst často až koncem května nebo v průběhu června. Jakmile ale rostlina zesílí, poroste doslova jako z vody.

Bude rozhodně z čeho vybírat. Kolekce ibišků SUNIQ® je zárukou obrovských květů a sytých barevných odstínů.

„Ibišek bahenní bude nejlepší volbou hlavně pro ty pěstitele, kteří touží po rostlině nepřehlédnutelné nebo takové, která do jejich zahrady vnese atmosféru tropického ráje. Rostliny v závislosti na odrůdě dorůstají výšky od 60 do 150 centimetrů. A ačkoliv se považují spíš za rostliny určené pro pěstování na záhonu, při pravidelné zálivce si poradí i s výsadbou do větší nádoby na terase."

Druhý dech zeleninové zahrady

Sice už máte možná pocit, že je hlavní sezona výsevu zeleniny za námi, ale i tak se zamyslete nad tím, jestli by si sklizené záhony nezasloužily opět ozelenit. Zdravou zeleninu byste mohli klidně sklízet až do pozdního podzimu.

V květnu a červnu se sklízí časná zelenina, takže se pomalu, ale jistě některé záhony uvolní. Po sklizni salátu, ředkviček či kedluben by byla škoda nechat záhony ležet jen tak ladem, tak jim letos dejte ještě jednu šanci. Jen počítejte s tím, že proti vám budou stát poměrně silní protivníci, horko a sucho, které už se nenávratně blíží. Pokud chcete, aby i zelenina vysetá na záhony v druhé vlně rostla doslova jako z vody, budete muset dohlédnout na rovnoměrnou zálivku během klíčení i růstu mladých rostlin. Pomoct si ale můžete třeba i mulčováním a určitě nezapomínejte na kypření.

I v létě toho hodně stihnete

Co dělat se sklizenými záhony?

Příprava na letní výsevy se bude od té předjarní nebo jarní trochu lišit. Záhony máte totiž jistě už vyhnojené, vaším cílem tedy bude hlavně úklid posklizňových zbytků a kypření půdy. U těžší jílovité půdy si můžete pomoct rýčem, lehčí písčité půdy stačí lehce nakypřit rycími vidlemi. Záhony důkladně uhrabejte a už se pusťte do setí.

Hnojit, či nehnojit?

Nejranější druhy zeleniny se dají ve skleníku sklízet od dubna nebo května, první sklizeň na zahradě přichází nejdřív koncem května nebo až v červnu. U plodové zeleniny si ale na šťavnaté plody plné vitamínů budete muset v lepším případě počkat do poloviny července. Právě tyto náročné jedlíky nezapomínejte hnojit i přesto, že jste na jaře do půdy zapravili kompost nebo hnůj. Spotřeba živin rajčaty, okurkami nebo dýněmi je obrovská, proto během sezony sáhněte po tekutém hnojivu pro zeleninu a občas svým zeleninovým svěřencům dopřejte.

Pozor na škůdce

Od května už nejspíš na zahradě bojujete s některými škůdci, kteří považují vaše opečovávané zeleninové záhony za prostřený stůl. V letním období se mohou těmito nezvanými hosty stát slimáci, dřepčíci, mšice nebo housenky běláska zelného. I když máte na výběr z bohaté nabídky různých postřiků, můžete se rozhodnout i pro přípravky na biologické bázi. Jejich výhodou je ekologická nezávadnost a snadná aplikace. Navíc nemusíte dodržovat žádné ochranné lhůty, během kterých nesmíte svou zeleninu sklízet a jíst. I v našich zahradnických centrech takové pomocníky najdete, stačí si jen vybrat.

V létě vyséváme...

Červen

Červenec

Srpen

„Od června už zeleninu nemusíte předpěstovávat, rovnou vysévejte na záhon. V červnu přichází čas keříčkového i tyčkového fazolu, kedluben, hrášku či salátové řepy. V fenyklu, kopru, ředkví i ředkviček se můžete rozhodnout, zda budete vysévat v červnu, nebo červenci. První prázdninový měsíc patří i listové zelenině v podání salátu a špenátu. O měsíc později pak přichází ideální doba pro vysetí špenátu a méně známého černého kořenu, stále ale není pozdě ani na kopr či pozdní odrůdy ředkviček.“

VÍCE O POMOCNÍCÍCH PRO PĚSTOVÁNÍ ZELENINY

Text: (red.); foto: Shutterstock

Letní sklizeň je tu!

Považujete za hlavní období sklizně podzim? Jenže už od května si domů začnete nosit kamčatské borůvky, v červnu se zahrada rozvoní po jahodách a na keřích se začne červenat rybíz. Nuda ale nebude ani v zeleninové zahradě, tak se vybavte praktickými pomocníky, se kterými bude sklizeň i následné zpracování úrody to správné potěšení.

Text: (red.); foto: Shutterstock, ZC s.r.o.

Bedýnky v hlavní roli

Mezi hlavní pomocníky patří bedýnky všech možných velikostí. Pokud patříte mezi milovníky přírodních materiálů, určitě vás nadchnou bedýnky dřevěné. Ty plastové mají zase výhodu ve snadné omyvatelnosti. Sáhnete po nich nejen při sklizni, ale budou naprosto nutné při dlouhodobém skladování.

Sklenice a skleničky

Můžete je použít na kvašení zeleniny, na zavařování i na uskladnění sušeného ovoce nebo bylinek. Sklo má navíc tu výhodu, že je chemicky naprosto neutrální. Na výběr máte ze sklenic s patentovým uzávěrem i s klasickými zavařovacími víčky. Vyberte si tedy to, co vám vyhovuje.

Nutné potřebnosti pro zavařování i výrobu vína

Často si vystačíte s tím, co máte doma. Při přípravě marmelád by vám neměl chybět cukr, pektin nebo kyselina citrónová. V zahradnických centrech ale myslíme i na vinaře. Ti ocení nejen praktickou kvasnou zátku, ale také vinné kvasinky.

Letní sklizeň má své kouzlo možná i kvůli tomu, jak moc je bohatá. U úrody sklizené koncem jara nebo na začátku léta počítejte hlavně s tím, že ji nebudete moct v čerstvém stavu uskladnit tak moc dlouho jako v případě některého podzimního ovoce. Sklízet tedy můžete rovnou „do pusy“ nebo se nachystejte na mražení, zavařování nebo třeba výrobu ovocného vína. Ano, přesně tak, tato bohulibá činnost se opět vrací do našich domácností. Domácí víno si můžete vyrobit klidně z prvních malin, ostružin nebo rybízu. Možná vás tato zahradní alchymie bude natolik bavit, že s ní začnete experimentovat. Ostatně kouzlit se dá i se zeleninou. Kromě toho, že si můžete vyrobit zajímavé čalamády, určitě zkuste také kvašení. Výsledek bude vždycky perfektní, protože bude založený na kvalitní sklizni přímo z vaší zahrady bez zbytečného putování přes půlku planety. V našich zahradnických centrech vám usnadníme nejen sklizeň, ale také následné zpracování vašich zahradních pokladů. A bez čeho se tedy určitě neobejdete?

VÍCE O ZAVAŘOVÁNÍ

Sklizňové tipy

Trháček
Praktický pomocník při sklizni ovoce ze stromů, bez násady

Přepravky
Plastové přepravky v různých velikostech a nosnostech

Zavařovací sklenice
Ideální pomocník pro konzervování ovoce i zeleniny

Ačkoliv se první letní ovoce nedá v čerstvém stavu dlouhodobě skladovat, určitě tuto možnost budete mít na podzim. Mezi dlouhodobě skladovatelné ovoce patří hlavně pozdní odrůdy jablek a hrušek. Jejich plody ale nesmí být potlučené, jinak vydrží sotva několik dnů. Při sklízení vám pomůže trháček, který vám perfektně prodlouží ruce, takže nehrozí, že by se ovoce potlouklo.

Marcela Lisá, Zahrada Lisý, Králův Dvůr - Popovice

Nezničitelní obrněnci

Jen málokdo se někdy nechtěl stát sběratelem kaktusů, pěstování těchto pokojových rostlin baví i malé děti. Ostatně se není čemu divit, jen málokterá skupina pokojovek se může těšit z tak bohaté nabídky odrůd, které vypadají, jako by pocházely z jiného světa.

Text: (red.); foto: Shutterstock, Agro CS

Kaktusy máme zažité jako nenáročné rostliny, které si poradí se slunečním úpalem i suchem, jenže s jejich nezničitelností je to trochu složitější. U těchto otrněných zázraků je nezničitelnost spíš záležitostí tak trochu zapomětlivého pěstitele, který to s péčí rozhodně nepřehání. Jestliže jste zvyklí o pokojové rostliny pečovat s až extrémní důkladností, možná zjistíte, že pro vás kaktusy nebudou tou nejlepší volbou.

Pokud ale z důkladnosti dokážete trochu slevit a začnete dodržovat pravidla úspěšného kaktusáře, otevře se vám zcela nový pěstitelský svět. Kaktusům to bude slušet nejen v klasickém květináči z terakoty či kameniny, ale i v různých designových miskách. Rozhodně ale počítejte s tím, že nezůstanete u pěstování jediného druhu, trnití matadoři jsou totiž návykovou záležitostí pro všechny věkové skupiny.

Seriál Pokojoví hrdinové

Kaktusová sbírka u vás doma

V zahradnických centrech na vás čeká výběr těch nejkrásnějších kaktusů, zkuste třeba tyto.

Epiphyllum

Netradiční kaktus s převislými výhony a velkými nálevkovitými květy. Existují druhy kvetoucí v noci či přes den.

Opuntia

Opravdu nenáročný rod vzhledově zajímavých rostlin s minimálními nároky na pěstování. Pozor, celý povrch pokrývají drobné chloupky, které se snadno uchytí na kůži.

Gymnocalycium

Neskutečně variabilní rod, často se setkáte s pestrobarevnými odrůdami nebo s kaktusy roubovanými na jiném druhu suchovzdorného sukulentu.

Echinocactus

Tradiční „bodlináč“, který nesmí chybět žádnému pěstiteli. V horní části tvoří věnec barevných květů.

Co potřebují:

- Kaktusy pěstujte na plném slunci co nejblíže k jižnímu, východnímu nebo západnímu oknu.

- Hlavní období vegetace začíná v dubnu a končí v říjnu. V této době se kaktusy zalévají jednou za dva týdny do misky pod květináč dešťovou nebo převařenou vodou. Přebytečnou vodu vylejte.

- Největším nebezpečím pro tyto suchovzdorné rostliny je časté zalévání malými dávkami nebo trvalé přemokření. V kombinaci s nedostatkem světla je to pro ně smrtelná kombinace.

- Ve vegetačním období jednou měsíčně přihnojte hnojivem pro sukulenty a kaktusy, podpoříte tak nakvétání.

- U kaktusů je dobré zohlednit i letní odpočinek. Ten nastává během největších veder, kdy rostliny zastavují svůj růst. V tomto období omezte zálivku jen na minimum.

- Na konci října je přeneste do chladnější místnosti s teplotou v rozmezí 12 až 16 °C. Během zazimování nejsou kaktusy nijak náročné na světlo, zcela ale přestaňte zalévat a hnojit.

- V dubnu je opět přeneste na původní místo, nechte několik dnů aklimatizovat a poté poprvé lehce zalejte.

- Od léta až do podzimu můžete kaktusy letnit na venkovním okenním parapetu, přímé slunce jim udělá jedině dobře.

- Přesazujte na jaře nebo v létě do hrubozrnného substrátu pro kaktusy. Z kořenů odstraňte původní substrát a nechte dva dny oschnout, teprve potom přesaďte do čerstvého substrátu. Nový květináč by měl být jen o trochu větší než ten původní.

Mammillaria

Jeden z nejoblíbenějších hustě otrněných kaktusů, pro které jsou typické bohaté trsy.

„S kaktusy se dá doslova kouzlit, můžete je pěstovat i ve větších miskách, ve kterých vytvoříte originální kaktusovou krajinku. Pichlaví „obrněnci" zajímavě vyniknou ale také ve skleněném floráriu, které se stane spolu s kaktusy tím správným interiérovým doplňkem.“

Jana Brabcová, Zahradnické centrum Brabec, Modřice

TIPY PRO VAŠE POKOJOVÉ ROSTLINY

Agro Kaktusy 0,25 l
Kapalné hnojivo pro přihnojování kaktusů a dalších suchomilných rostlin. Vhodné pro kvetoucí i nekvetoucí rostliny.

Agro Kaktusy 5 l
Substrát se speciální porézní strukturou proti zahnívání kořenů s obsahem základních živin a stopových prvků.

Vzpomínka na nejkrásnější léto

Výhodou vypichovaného aranžmá je jeho snadná výroba. Vlastně ani nemusíte ovládat žádnou floristickou techniku. Výsledek bude ale vždy výborný, zvlášť pokud si vyberete své oblíbené rostliny, které vám budou připomínat prázdniny.

JAK NA TO:

Text: (red.); foto: Jana Brabcová, Zahradnické centrum Brabec, Modřice

JAK NA TO:

Z procházky po zahradě nebo po louce si domů můžete přinést květinové suvenýry, ze kterých lze vyrobit letní dekorace. Pokud chcete tentokrát zkusit něco jiného než tradiční kytici, pusťte se do tvorby vypichovaného aranžmá. Je úplně jedno, jestli si jím vyzdobíte svůj domov, nebo jím někoho obdarujete, vždycky to bude ta nejlepší připomínka pohodového léta.

POMŮCKY:
- Obal na hrnkovou květinu (my zvolili obal obložený borovou kůrou)
- Nůž na úpravu aranžovací hmoty
- Zahradnické nůžky
- Štípačky
- Aranžovací hmota pro aranžování sušených a umělých květin
- Tavná pistole

MATERIÁLY:
- Sušené obilné klasy (ječmen a bělený oves), makovice, levandule
- Větévky eukalyptu, tymiánu či dalších rostlin
- Umělé květiny

I když mají dekorace z čerstvých květin své kouzlo, sušené rostliny vás budou těšit mnohem déle. Vypichované aranžmá s letní atmosférou se bude hodit nejen do jídelny a kuchyně, oživí i krytou terasu nebo třeba vstupní halu.

^ 1. Připravte si všechny materiály a pomůcky. Pokud vám nejsou blízké umělé květiny, klidně je vynechte, aranžmá pak může mít přírodní podobu založenou jen na sušených rostlinách.

^ 2. Do obalu vložte šedou aranžovací hmotu, která je určená pro aranžování neživého rostlinného materiálu. Hmotou na těsno vyskládejte celý objem nádoby.

^ 3. Nejdřív se pusťte do tvorby obilného základu. Klasy se snažte rozprostřít co nejvíce do prostoru. Nezapomeňte vytvořit vodorovný límec, který aranžmá doslova zarámuje.

^ 4. Z klasů vytvoříte rustikální základ. Kromě ječmene můžete použít i žito. Bělený oves pak dekoraci dodá minimalistický nádech.

^ 5. Jakmile dokončíte obilný základ, začněte mezi obilí zapichovat také větvičky eukalyptu, sušených bylin a makovice. Pro správnou aromaterapii použijte také levanduli.

^ 6. Na upevnění silnějších větviček se sušenými šišticemi či výhonů umělých květin použijte tavnou pistoli, kterou nechte několik minut předem nahřát.

‹ 7. Žluté umělé květiny a červeně nabarvené větévky dodají výrazné barvy, které k létu patří. I bez nich ale bude dekorace zajímavá, navíc bude díky levanduli, tymiánu a eukalyptu i příjemně voňavá.

„SUPER“ Aronie

Tmavě fialové plody severoamerického zázraku jménem aronie v sobě ukrývají spoustu vitamínů, minerálů i antioxidačních látek, které ji řadí mezi spolehlivé superpotraviny ze zahrady. Tento dva metry vysoký keř nebo také roubovaný stromek si jednoduše zasloužíte, poroste totiž i bez zvláštní péče.

Jak ji pěstovat

1. Aronie se sice považuje především za ovocný keř, je to ale také okrasná rostlina. Určitě ji na zahradě nepřehlédnete na podzim, kdy se přebarvuje do růžově oranžových odstínů.

2. Poroste na slunci i na mírně přistíněném stanovišti. Na půdu je naprosto nenáročná. Ačkoliv se jí bude dařit mnohem lépe v půdě mírně vlhké a bohaté na kompost, poradí si i s půdou suchou a chudší.

3. Dobrou zprávou je, že vůbec nenamrzá, sklízet tedy budete i ve vyšší nadmořské výšce.

4. Můžete ji pěstovat ve formě dvoumetrových keřů i jako roubovaný stromek.

5. Na řez je nenáročná. Přerostlé keře se vyplatí na jaře částečně zmladit tak, že u půdního povrchu odstraníte několik nejsilnějších větví.

6. Pozor, plody lákají ptačí návštěvníky zahrady, které je ve sklizni někdy těžké předběhnout. Sklizeň si pojistíte ochrannou sítí, která se používá například na ochranu borůvek či jiných ovocných keřů.

Co všechno umí

Možná bude nějakou dobu trvat, než čerstvé aronii přijdete na chuť. Její temně fialové plody jsou i v plné zralosti navinule trpké. U některých odrůd je tento nedostatek už téměř potlačen, u těch trpčích si můžete pomoct třeba přidáním cukru, které je výhodné hlavně při výrobě sirupu nebo džemu. I tak ale vezměte černý jeřáb nebo také temnoplodec černoplodý na milost. Čerstvě sklizené plody totiž obsahují vysoké množství rutinu známého také jako vitamín P. Tato látka patří do skupiny silných antioxidantů, které pečují o náš krevní oběh a o pevnost a pružnost cév. Kromě této cenné látky plody obsahují vitamín A, B1 či B2 nebo vitamín C. O aronii se často mluví jako o domácí lékárně ze zahrady, za což vděčí hlavně pěkné zásobě minerálů v podání hořčíku, sodíku, draslíku, fosforu, vápníku i zinku. Kromě toho, že aronie zlepšuje zdraví cév, podporuje také imunitní systém, což se v období jejího dozrávání v září bude určitě hodit, snižuje vysoký krevní tlak a navíc upravuje i činnost štítné žlázy. Pokud si přece jen nemůžete na specifickou chuť plodů tak úplně zvyknout, zkuste aronii užívat třeba ve formě sirupu. V případě bohaté sklizně si můžete vyrobit také chuťově zajímavý džem, želé nebo ovocné víno. Sušené plody se pak hodí do kaší nebo jako ovocné zpestření bílého jogurtu.

„Použití plodů aronie je neskutečně široké. Setkáte se s nimi jako se součástí různých potravinových doplňků. V sušené podobě se přidávají do ovocných čajů a dají se použít i jako přírodní barwivo. Ačkoliv se tato dřevina „tváří“ jako novinka, ve skutečnosti ji na našem území pěstovali už naši předci.“

Text: (red.); foto: Shutterstock

Text: (red.), Mix-Tee; foto: Shutterstock, Mix-Tee

Venku chutná nejlépe

Také se tak těšíte, až se dny prodlouží, všude kolem to krásně pokvete a večery začnou příjemně hřát? Jakmile příroda i počasí zavelí, určitě se z domova přesuňte na čerstvý vzduch. Venku se nejen dobře zahradničí, na čerstvém vzduchu se naprosto perfektně i stoluje!

I když si se stolováním venku často spojujeme hlavně posezení s přáteli a víkendové grilování, je dobré své obzory trochu víc rozšířit. Není nutné se omezovat výhradně na grilování, které se pro nás v posledních letech stalo národním sportem. Za zkoušku bude stát dokonce i snídaně, neformální oběd nebo klasická večeře i bez toho, abyste na takové stolování sezvali široké příbuzenstvo. Venku vám bude jednoduše fajn po celé léto až do poloviny podzimu. Pokud jste tomuto trendu také propadli, určitě se vybavte praktickými doplňky, které vám stravování pod modrou oblohou zpříjemní.

Celé léto venku

Každé minuty strávené mezi čtyřmi zdmi je tak trochu škoda. Důvodem, proč se stolování tak rádi oddáváme doma, je hlavně určitá jednoduchost a jistota. Na terasu nebo na zahradu se přece jen musí všechno přenést, což může být hlavně při větším počtu strávníků časově náročné. Venkovní stolování se ale dá zjednodušit třeba tím, že si nejdůležitější věci dáte do praktického boxu. Ten se vejde na terasu nebo kamkoliv, kde ho budete nejvíc potřebovat. Klidně do něj dejte nejnutnější nádobí, ale také deky, ubrousky i další nutné potřebnosti. Pokud se chystáte na oběd pod modrou oblohou na chalupě, kde třeba nemáte ani terasu, vsaďte na snadno přenosné posezení a lehký stůl. Stolování si pak budete dopřávat i ve vzdálenějším ovocném sadu nebo poblíž jezírka, kde vám k večeři rozehrají tu nejlepší hudbu žabí společníci.

Posezení s dobrým nápadem

Tu správnou atmosféru oceníte nejen při soukromém posezení s rodinou, ale i tehdy, když chystáte trošku větší sešlost. A s čím vším se tedy stanete mistry hostiteli?

1. Ideálním pomocníkem vám bude venkovní osvětlení, které bude naprosto nutné hlavně po setmění. Světelné řetězy nejsou dovolené jen o Vánocích, typy s většími žárovkami oceníte i při oslavách nebo při jakékoliv každodenní příležitosti, na kterou si prostě jen potřebujete posvítit.

2. Pokud dáte přednost světlu o něco živějšímu a pohyblivému, pak určitě volte svíčky všech možných typů i velikostí. Nechtěným nehodám zabrání lucerny, skleněné válce nebo praktické svícny.

3. V létě vám budou dělat společnost nejen členové rodiny, ale také nezvaný hmyz. Komáry od stolu vyženou svíčky proti hmyzu. V zahradnických centrech najdete například svíčky Citronella Merkur a Sirius. Stačí je umístit na stůl, zapálit knoty a už se jen těšit z příjemné letní atmosféry.

4. Ani bez řezaných květin by to nešlo. Kytice na stole prostě k tomu správnému obědu nebo večeři patří. Jen pro jistotu zvolte trochu odolnější vázu. Vůbec nebude na škodu o něco rustikálnější design, zkuste třeba nádoby z plechu, které splní svůj účel a jen tak se nerozbijí.

5. Teplé a měkké plédy si sice během horkého poledne asi moc neužijete, ale třeba při snídani nebo večeři přijdou vhod.

VÍCE O SVÍČKÁCH PROTI HMYZU

Pokud už moc dobře víte, kde si stolování užijete nejvíc a co všechno k němu budete potřebovat, pak už jen stačí si připravit ty správné letní drinky. V zahradnických centrech vám s nimi samozřejmě pomůžeme. Zkuste širokou nabídku Cold Brew od Basilur, ledové čaje se stévií osvěží celou rodinu. Jeden sáček louhujte ve sklenici vychlazené vody po dobu pěti až sedmi minut, pak už jen přidejte kostky ledu a máte hotovo. Nápoj si můžete připravit i dopředu tak, že si čaj necháte louhovat přes noc v karafě umístěné v lednici.

Tipy pro váš letní relax

1. BASILUR Cold Brew Strawberry Cucumber & Mint
K létu rozhodně patří máta, okurka a šťavnaté jahody, jež se společně mění v osvěžující nápoj, který můžeme popíjet ráno, odpoledne i večer.

2. BASILUR Cold Brew Orange Mango
Exotické mango spolu se šťavnatým pomerančem vytvářejí sluncem nabitý nápoj plný sladkých chutí.

3. BASILUR Cold Brew Cherry Lime
Spojení třešně a jemně kyselé limetky je povzbuzující kombinací nejen pro letní odpoledne.

4. BASILUR Cold Brew Pomegranate Blueberry
Zajímavá kombinace granátového jablka a sladkých borůvek dokáže příjemně osvěžit. Přidáme-li pár kostek ledu, vytvoříme dokonalý drink pro milovníky neotřelých chutí.

Snadné aranžování

nejen pro minimalisty

Nemusíte být květinoví znalci ani absolvovat žádný odborný floristický kurz. Aranžování květin zvládnete i bez speciálních znalostí, i tak ale může být výsledek dokonalý.

Pod kyticí řezaných květin si jistě představíte kytici uvázanou technikou do spirály. I když na první pohled ani takové vázání nevypadá úplně složitě, pravdou je, že ho musíte mít doslova „v ruce". Existují ale i způsoby, jak se dočkat opravdu skvělého výsledku i bez toho, aby z vás byl zkušený florista. Jednou z metod je aranžování květin do aranžovací hmoty, kdy vám pod rukama vznikne aranžmá ideální na stůl. Přesně tímto způsobem si vyrobíte také dnes populární květinový box. Pokud ale patříte mezi milovníky jednoduchosti, pak vás určitě osloví volné aranžování do vázy.

Vypichované aranžmá raz dva

Jeho základem je vhodná nádoba, květiny a aranžovací hmota. V našich zahradnických centrech ji najdete pod označením Florex. Hmota sytě zelené barvy je určená pro čerstvé řezané květiny, dokáže totiž do své struktury absorbovat dostatek vody, která udrží rostliny v kondici. Je jen na vás, jakou nádobu zvolíte, v každém případě by měla být voděodolná. Podstatou vypichovaného aranžmá je pak už celkem snadné aranžování květin s šikmo seříznutým stonkem rovnou do hmoty. Tu pořídíte ve formě cihel, jejichž tvar si můžete libovolně upravit nožem nebo k sobě seskládat i několik hmot pro vytvoření většího aranžmá. K dostání je dokonce hmota ve formě věnce nebo třeba koule, ale ani tím nabídka nekončí.

Květiny rovnou do vázy

Není to žádná věda, ale výsledný efekt bývá perfektní. Zvlášť když si vyberete správnou vázu a květiny. Pokud máte rádi jednoduchá řešení, můžete do vázy dát jen jediný druh květin. I tady jako při jakémkoliv způsobu aranžování platí, že byste měli stonky zbavit listů alespoň do té výšky, aby se nesmáčely vodou a nepřekážely při aranžování. Spodní část stonku by měla být seříznutá šikmo pro lepší absorpci vody. Květiny pak už dávejte do vázy na volno, rozhodně nemusíte dodržovat žádný směr.

Text: (red.); foto: Shutterstock, Nohel Garden

Jak správně používat aranžovací hmotu?

Je to opravdu snadné, ale i tak dodržte několik pravidel. Nejdřív si ji upravte do požadované velikosti a tvaru. Poté si dostatečně velkou nádobu naplňte studenou vodou, hmotu položte na vodní hladinu logem vzhůru a nechte ji samovolně ponořit na dno. Nakonec ji přeneste do aranžovací nádoby a pusťte se do aranžování. Rostliny zapichujte na první pokus, pokud se vám to nepovede, nikdy stonky nedávejte do již vytvořeného otvoru.

Tipy pro vaše aranžování

Váza pro vaše tvoření
V zahradnických centrech jich pro vás máme spoustu. Zvolíte skleněnou, nebo radši porcelánovou?

Aranžovací hmota
Vhodná pro aranžování živých květin. Rozměr 20 x 10 x 7,7 cm.

Letničky k řezu vás nudit nebudou

Když už víte, jak si snadno a rychle naaranžovat květiny do vázy i jak si poradit s vypichovaným aranžmá, zbývá se už jen dozvědět o květinách, které jsou k řezu jako stvořené. Třeba vám právě teď na zahradě rozkvétají nebo si ještě stihnete pořídit sazenice.

Květiny k řezu zažívají v posledních letech zlaté časy. Není se čemu divit, aranžování je stejně prospěšná činnost jako meditování nebo třeba četba. Dokážete při ní zapomenout na každodenní starosti, navíc si vyzdobíte domov těmi nejkrásnějšími barvami. Do karet vám hraje i právě přicházející léto, během kterého jsou letničky v plné kondici. Pokud s nimi ještě nemáte až tak velké zkušenosti, prozradíme vám, jaké se k aranžování hodí nejvíc a kolik dnů vám vydrží ve váze.

Ze zahrady rovnou do vázy

Přinášíme vám výběr nejosvědčenějších letniček. Abyste měli lepší představu o jejich výdrži ve váze, rovnou se u nich dočtete o jejich životnosti.

Do letní kytice

Číslice za názvem letničky znamená životnost ve dnech v řezaném stavu za předpokladu každodenní výměny vody a občasného seříznutí stonků. Výdrž květin ale závisí také na správné sklizni. Květy nikdy nesklízejte v horkém a suchém počasí a vybírejte jen takové, které jsou v plné formě, tedy těsně po rozvinutí.

Astra čínská (*Callistephus chinensis*) – 7 až 10
Fiala letní (*Matthiola incana*) – 7 až 10
Hledík větší (*Antirrhinum majus*) – 7 až 10
Hrachor vonný (*Lathyrus odoratus*) – 4
Krásenka zpeřená (*Cosmos bipinnatus*) – 5
Kraspédie žlutá (*Craspedia globosa*) – 7 až 10
Laskavec ocasatý (*Amaranthus caudatus*) – 7
Limonka chobotnatá, statice (*Limonium sinuatum*) – 10 až 12
Měsíček lékařský (*Calendula officinalis*) – 5 až 7
Ostálka lepá, cínie (*Zinnia elegans*) – 7 až 10
Slunečnice roční (*Helianthus annuus*) – 7 až 9
Sporýš argentinský (*Verbena bonariensis*) – 7 až 10
Tabák křídlatý (*Nicotiana persica*) – 5 až 7
Třapatka srstnatá (*Rudbeckia hirta*) – 7

Pokud je vám líto k řezu použít rostliny ze své okrasné zahrady, založte si příští rok speciální záhon jen s květinami k řezu. Pravidelná sklizeň ovšem může být pro květiny i prospěšná, protože jim neumožní vytvořit semena. Jejich tvorba je pro každou rostlinu náročná a většině letniček vlastně i zkrátí jejich jednoletý životní cyklus.

Text: (red.); foto: Shutterstock

Odolná a neúnavně kvetoucí

Přesně taková je francouzská růže se sytě červenými květy, kterou si zamilujete pro její eleganci, dlouhodobé i opravdu bohaté kvetení. Výjimečná je ale i díky neskutečné odolnosti, při pěstování růže Zepeti totiž nebudete potřebovat žádné postřiky.

Růže Zepeti je jedna z těch květin, které vypadají za všech okolností perfektně. Okrasné jsou na ní dokonce i sytě zelené listy, kterým na kráse neubere ani žádná z běžných chorob, které se jinak na růžích rády podepisují. Tady nic takového nehrozí. Protože dorůstá výšky jen okolo 50 centimetrů a roste opravdu hustě a kompaktně, bude to ideální rostlina nejen do nádob na terasu, ale také do skalky, nižších květinových záhonů i na jejich okraje. Své jedinečné vlastnosti získala od svých rodičů, a to od trpasličí a mnohokvěté odrůdy. Kromě růže keřové můžete dát přednost i formě stromkové, která vynikne hlavně poblíž posezení, kde si její krásu užijete plnými doušky.

Keřová růže vysoká okolo 50 centimetrů ideální i do nádob na terasu. Kvete po celé léto!

Neskutečně odolná

Tato červenokvětá růže je při dodržení hlavních pravidel pěstování odolná vůči houbovým chorobám. Navíc bravurně odolává také letnímu horku a suchu. Nejlépe se jí bude dařit na slunném nebo lehce přistíněném stanovišti v kvalitní a dobře propustné půdě. Při výsadbě na záhon i do nádoby jí dopřejte speciální substrát pro růže nebo dobře rozložený kompost. Od května ji přihnojujte tekutým hnojivem pro růže, které podpoří bohatou tvorbu poupat.

Růže Zepeti se často nazývá kvetoucí kyticí, takže je to i ideální dárková květina, která kytici z řezaných květů doslova strčí do kapsy. Její květy jsou okrasné dokonce i po uschnutí. Pokud je tedy po dokvetení nestihnete odstranit, nic se neděje, růže bude i tak perfektní.

Text: (red.), Reiners GmbH; foto: Shutterstock, Reiners GmbH

Pestrobarevné zahradní blues

Opravdu velké květy, nádherné barvy a k tomu třeba i příjemná vůně, to jsou přesně zbraně, kterými vládnou letní keře. Pokud hledáte ten správný říz i pro svou zahradu, chybu určitě neuděláte různými druhy hortenzií nebo komulí, kterou možná znáte jako motýlí keř.

Stromy jsou pro zahradu důležité třeba i proto, že jí dodávají měřítko a fungují jako zelené slunečníky. Trvalky jsou zase považovány za barevný šperk, který záhonům vtiskne ty správné barvy a glanc. Ale i tak by zahradě stále něco chybělo. Tím pravým kořením jsou totiž keře, které často na zahradách i početně převažují. A ačkoliv jich už spoustu dokvetlo, stále se máte na co těšit. V létě kvetoucí druhy totiž většinou nabízejí nejen pestré odstíny, ale také opravdu velké květy, kterých si prostě nejde nevšimnout. I když léto nabízí na každém kroku nějaké to barevné lákadlo, i tak na letní keře nezapomínejte. Ibišky, hortenzie nebo třeba voňavé komule patří mezi nejkrásnější volbu, kterou své zahradě nesmíte odepřít. Abychom vám výběr těchto krásek trošku usnadnili, máme pro vás hned několik keřových tipů, stačí si jen vybrat.

Text: (red.); foto: Shutterstock, Florenium, Heinje, ZC s.r.o.

Nejkrásnější letní novinky

Hortenzie velkolistá
Hydrangea macrophylla
'Forever & Ever'®

Bohatě prošlechtěná skupina velkokvětých hortenzií, která kvete na jednoletých i dvouletých výhonech, což znamená, že vám pokvete i tehdy, když keř trošku hlouběji prořežete. Výhodou těchto hortenzií je nejen dlouhodobé a opravdu bohaté kvetení v odstínech bílé, modré, fialové, růžové i sytě červené barvy, ale také výrazná odolnost vůči mrazu. Hodí se do nádob na terasu i do květinových záhonů. Odrůda s modrými a fialovými květy vyžaduje kyselou půdu s pH v rozmezí 5,0 až 5,5. Hortenzie s květy bílými je na pH nenáročná, odrůdy s květy růžovými nebo červenými vyžadují půdu spíš neutrální.

Potřebuje: polostín nebo rozptýlené světlo, dobře propustná půda, vydatná zálivka
Doba květu: červen až říjen
Výška: do 1 m

Hortenzie latnatá
Hydrangea paniculata
'Pinklight'®

Pokud vám připadá pěstování hortenzií náročné, pak na to rychle zapomeňte. U této hortenzie totiž platí přesný opak. Je plně mrazuvzdorná, prospívá i na přímém slunci a poroste v půdě kyselé, neutrální i zásadité. Odrůda Pinklight pro vás má navíc jedno příjemné překvapení. Její květy se chovají jako chameleon, protože se přebarvují z decentně zelenkavých odstínů přes bílou až po růžově červenou. Potěší nejen v nádobě na terase, ale také v keřových skupinách či volně rostoucím živém plotu. Řez této hortenzie je snadný, keř stačí seříznout přibližně na třetinu jeho původní výšky, odvděčí se vám opravdu velkými květy.
Potřebuje: slunce, půda bohatá na živiny a dobře zásobená vodou
Doba květu: červenec až říjen
Výška: do 1,5 m

Komule Davidova
Buddleja davidii
'Summer Lounge'®

Patří mezi nejoblíbenější okrasné keře nejen díky zajímavé barevné paletě květů, ale také kvůli jejich vanilkové vůni. Navíc funguje doslova jako magnet na motýly, což tomuto keři dodává zvláštní kouzlo. Tato odrůda se pochlubí fialově modrou nebo čistě bílou barvou květů uspořádaných do lat. Její větve jsou obloukovitě sehnuté, keř navíc nepřeroste výšku 70 centimetrů, takže se perfektně hodí do nádob na terasu, kde se stane kvetoucí dominantou. Kvete na letošním dřevě, takže ho každý rok na jaře důkladně zmlaďte. Nejsilnější větve zkraťte na délku okolo 30 centimetrů. Bohaté kvetení během léta podpoříte pravidelným odstraňováním odkvetlých květů.
Potřebuje: plné slunce, půda dobře propustná, v létě občasná zálivka
Doba květu: červenec až září
Výška: 0,6 až 0,7 m

Během léta rozkvetou i další keře

Hortenzie stromečkovitá – *Hydrangea arborescens*
Ibišek syrský – *Hibiscus syriacus*
Ořechokřídlec clandonský – *Caryopteris* x *clandonensis*
Tavolník japonský – *Spiraea japonica*
Třezalka – *Hypericum* 'Hidcote'
Vajgélie květnatá – *Weigela florida*

V létě kvetoucí keře toho umí opravdu hodně. Kompaktní odrůdy vysoké do jednoho metru budou ideálním společníkem do nádob na terasu nebo balkón. Bujně rostoucí komule, ibišky nebo třeba hortenzie se zase budou hodit do keřových skupin nebo do oblíbených volně rostoucích živých plotů, které od vás nebudou chtít ani pravidelné tvarování.

Tipy pro vaši zahradu

SubstrátUm pro zahradu
Vyroben z rašeliny, s upravenou reakcí a obohacený živinami. V balení 10, 20, 50 a 70 l.

Dlouhodobé univerzální hnojivo 500 g
Hnojivo vhodné pro aplikaci při výsadbě i v průběhu vegetace. Rostliny zásobuje živinami po dobu šesti měsíců.

VÍCE O HORTENZIÍCH

Ani levandule to není!

Také je vám ta modrá krása nějak povědomá, ale stále nevíte, co jiného kromě levandule by to mohlo být? Napovíme vám, že je tato květina podobně nenáročná jako levandule a její květy i listy se rozvoní při každém dotyku. Její specifická vůně je ale tím největším lákadlem pro kočky. Seznamte se s nezničitelnou šantou!

Podobnost šanty a levandule není náhodná, obě rostliny jsou totiž příbuzné, protože pocházejí z čeledě hluchavkovitých. Dokonce i barevný odstín je u některých odrůd téměř srovnatelný, a v podobnosti bychom mohli pokračovat dál. Levanduli však už opusťme a zaměřme se na šantu. V našich zahradnických centrech se můžete setkat s šantou hroznovitou (*Nepeta racemosa*) a s šantou zkříženou (*Nepeta x faassenii*). Obě mají poměrně zvláštní vůni, která je pro někoho příjemná, citlivější jedinci se jí ale mnohem radši vyhnou. Kdo se jí ale rozhodně obloukem vyhýbat nebude, to jsou kočky. Ty se s libostí na této květině doslova rozvalí, takže pokud hledáte ideální rostlinu pro svého mazlíčka, určitě zvolte šantu, které se stejně neřekne jinak než kočičí.

Kam se hodí a jak ji pěstovat?

- Šantě vyhovuje hlavně slunné stanoviště s dobře propustnou půdou. Ta může být klidně i písčitá nebo kamenitá, šanta si poradí i s občasným suchem.

- Díky minimálním nárokům na pěstování se perfektně hodí do prérijních trvalkových záhonů, o které se nemusíte moc starat. Stejně tak vynikne i ve skalce či v nádobách na terase a balkónu.

- Pokud se jí někde opravdu dobře daří, může se i přesévat. V tomto případě je dobré menší semenáčky vyplít nebo si z nich zapěstovat nové sazenice, které se přesadí na jiné místo.

- Na šantě oceníte i opakované kvetení. Tato modrokvětá trvalka rozkvétá už v květnu, jakmile ale koncem června dokvete, máte druhé kvetení ve svých rukou. Pokud v této době rostlinu zkrátíte na délku 10 až 15 centimetrů, stihne ještě znovu obrůst a podruhé v srpnu nebo září vykvést. Z modrých květů se tak budete těšit dvakrát do roka.

- Pokud těch bonusů nebylo ještě dost, máme pro vás ještě jeden navíc. Šanta totiž patří mezi medonosné rostliny, doslova ji milují včely a čmeláci. Je to tedy ideální trvalka do včelařovy zahrady.

Text: (red.); foto: Shutterstock

V zahradnických centrech na vás bude čekat hned několik zajímavých odrůd, které se budou lišit barvou květů i výškou. V případě šanty hroznovité si můžete vybrat z odrůd Alba s květy bílými či Superba s květy modrými. Jejich výška se pohybuje v rozmezí 20 až 40 centimetrů. O něco vyšší jsou pak odrůdy šanty zkřížené, některé dorůstají v době květu i jednoho metru. V naší nabídce objevíte například Kit Cat, Blue Wonder, Six Hills Giant či Walker´s Low. Stačí si jen vybrat svého favorita.

Zahradě i všem budovám vévodí výrazné barevné kombinace. V hlavní roli tu najdete hlavně typicky modrou.

Za botanikou do Marrákeše

Text: Jana Brabcová; foto: Shutterstock

Jardin Majorelle v Marrákeši je symbolem zářivých barev a významné sbírky kaktusů. Tuto zahradu navrhl francouzský umělec Jacques Majorelle, který žil mezi léty 1886 až 1962. Kolem roku 1917 byl tento mladý začínají umělec poslán do Maroka kvůli svému zdravotnímu stavu. Možná v té době ani netušil, jaká zahrada postupem času vznikne pod jeho taktovkou.

Zahradou vás provede nespočet vodních prvků.

Jak to všechno začalo

Poté co Majorelle strávil krátký čas v Casablance, odcestoval do Marrákeše, kde se zamiloval do zářivých barev města a nespoutaného pouličního života. Po procestování severní Afriky a Středozemního moře se nakonec rozhodl trvale usadit právě v Marrákeši. V roce 1923 zakoupil čtyřakrový pozemek na hranici palmového háje, kde si postavil dům v marockém stylu.

O osm let později pověřil architekta Paula Sinoira návrhem kubistické vily. Postupně dokoupil další pozemky a rozšířil svůj majetek přibližně o 10 akrů. Na pozemcích kolem rezidence začal Majorelle zakládat bujnou zahradu, která se stala známou jako Jardin Majorelle (Majorelle Garden). Zahrada se stala jeho životní náplní, jejímu rozvoji se věnoval téměř čtyři desetiletí.

Kobaltově modrá...

Majorelle si oblíbil netradiční odstín výrazné kobaltově modré inspirované barevnými dlaždicemi, které vídal v okolí Marrákeše a v berberských domech. Tuto barvu používal jak ve své zahradě, tak i v místních budovách. Nechal si tento odstín modré barvy dokonce patentovat a dodnes nese jeho jméno – bleu (modrá) Majorelle.

Otevřeno pro veřejnost

Provoz zahrady byl velmi nákladný, proto ji její zakladatel v roce 1947 otevřel pro veřejnost s poplatkem za vstup, který měl pomoci s náklady na údržbu. Zvrat nastal po jeho rozvodu v 50. letech 20. století, kdy byl Majorelle nucen prodat dům i pozemek. Zahrada byla několik let zanedbávaná a chátrala. Znovu ji objevili v 80. letech 20. století módní návrháři Yves Saint Laurent a Pierre Bergé, kteří se pustili do její záchrany. Poté co Yves Saint Laurent v roce 2008 zemřel, byl jeho popel rozptýlen právě v zahradě Majorelle.

Zahrady a budovy tvoří komplex věnovaný různým muzeím a exponátům. Zahrady, které nyní pokrývají dva a půl akru, jsou denně otevřeny veřejnosti a je v nich umístěna významná sbírka kaktusů, nespočet soch a fontán.

V bývalé ateliérové dílně dříve sídlilo Muzeum islámského umění v Marrákeši, které obsahovalo sbírku severoafrických textilií ze Saint Laurentovy osobní sbírky. Od roku 2011 sídlí ve vile berberské muzeum – Musée Pierre Bergé des Arts Berbères. Ve vile najdete také sbírku obrazů namalovaných samotným zakladatelem zahrad Majorellem.

Muzeum Yves Saint Laurenta

Rozvoj zahrad Majorelle se rozhodně nezastavil. Zisky za vstupné jsou použity na financování nových projektů. V říjnu 2017 bylo otevřeno muzeum Yves Saint Laurenta jako pocta odkazu významného návrháře a oslava jeho spojení s Marrákešem. Zahrady jsou jedním z hlavních turistických lákadel v tomto městě a ročně přitáhnou více než 700 000 návštěvníků.

V Jardin Majorelle najdete bohatou sbírku kaktusů.

Výrazné barvy se promítají i do použitých prvků či skulptur.

Rychlá pomoc proti problematickým mšicím

Text: (red.), ZC s.r.o.; foto: Shutterstock, ZC s.r.o.

Mšice patří mezi nejčastější škůdce okrasných rostlin, zeleniny i ovocných dřevin. Perfektně se maskují na spodní straně listů nebo na stonku napadených rostlin. Kromě běžných postřiků s nimi můžete účinně bojovat i prostředky biologické ochrany, u kterých vás potěší jejich ekologická nezávadnost.

Velmi rychle se šíří a kvůli jejich obrovské rezistenci vůči postřikům je poměrně těžké je rychle a účinně vyhubit. Často se odhalí až díky deformacím listů i vrcholků výhonů. Velmi dobrým indikátorem výskytu mšic jsou také mravenci, kteří se živí sladkou medovicí produkovanou právě mšicemi. Při přemnožení těchto škůdců dochází k rychlému oslabení rostlin, které postupně vadnou a hynou. Deformované výhony dřevin je většinou nutné zcela odstranit.

Jak je poznat

Jsou poměrně dost variabilní, i na jediné zahradě najdete hned několik druhů. Jejich velikost se pohybuje okolo 0,2 až jednoho centimetru. Některá stádia či druhy mohou být dokonce okřídlené. Poměrně různorodá je i jejich barevnost. Zatímco některé druhy mohou být téměř průsvitné, jiné jsou krémové, zelené, hnědé až téměř černé. Na rostlinách je většinou najdete v početných koloniích.

Kde se projevují

Nejlépe se jim daří v uzavřených prostorech, velmi rychle se rozšíří ve skleníku nebo fóliovníku. Napadají ale i rostliny na zahradních záhonech. Najdete je na užitkových i okrasných rostlinách. Za oblíbené hostitele se dají určitě označit růže, hlíznaté jiřiny nebo také jednoleté astry a ostálky.

Rychlý zásah

Proti mšicím je nejlepší zasáhnout co nejdříve. Kromě postřiků proti savému hmyzu můžete použít účinné parazitické vosičky, které populaci mšic rychle oslabí.

Nejlepší je prevence

Pokud se mšice na vaší zahradě nebo ve skleníku objevují pravidelně, bude důležitá hlavně častá kontrola rostlin. Mšice patří mezi přezimující škůdce, proto je nutné na zahradě i ve skleníku na podzim uklidit veškeré zbytky rostlin, ve kterých by mohla být ukrytá vajíčka.

Tipy pro ochranu rostlin

PARAZITICKÉ VOSIČKY PROTI MŠICÍM – *APHIDIUS COLEMANI*

Aplikují se co nejdříve na začátku výskytu mšic při teplotě 20 až 25 °C. Přípravek stačí otevřít a ponechat v blízkosti napadených rostlin. Ideální pro použití ve skleníku. Samice kladou svá vajíčka do mšic, které po týdnu hynou. Přípravek se skladuje při teplotě 8 až 10 °C.

Nerozuměli jste některým pojmům?

Antioxidant
Jedná se o látky, které bojují s volnými radikály (vznikají v těle vlivem stárnutí organismu) a snižují jejich působení na lidský organismus. Velké množství antioxidačních látek obsahují různé druhy koření, ovoce i zeleniny. Mezi nejsilnější antioxidanty se řadí vitamín C a karotenoidy (ve velkém obsaženy v mrkvi, tykvích, paprikách a dalších plodinách s výrazným zbarvením).

Dospělec
Pojem označující jedince škodlivého hmyzu, který je schopný se rozmnožovat. Jedná se tedy o dospělé vyvinuté stadium.

Insekticid
Prostředek určený k likvidaci škodlivého hmyzu. Podle působnosti se jedná o kontaktní (musí přijít do přímého kontaktu se škůdcem) nebo systémovou (většinou ve formě prášku rozpustného ve vodě, kdy se účinná látka dostane do pletiv rostliny, přičemž hmyz zahubí až po zkonzumování částí rostlin) látku.

Florárium
Alternativa skleněného aerária. Skleněná nádoba různé velikosti i provedení určená pro pěstování pokojových rostlin. V závislosti na velikosti, množství a typu pěstebního substrátu se v něm mohou pěstovat rostliny suchomilné i vlhkomilné.

Květenství
Útvar složený z několika jednotlivých květů uspořádaných podle určitých pravidel. Podle tvaru a uspořádání jednotlivých květů se může jednat o hrozen, latu, klas, palici, jehnědu, okolík, hlávku, úbor či chocholík.

Předpěstování sadby
Způsob pěstování sadby teplomilných druhů květin, bylin i zeleniny. Předpěstování probíhá nejčastěji v zimních nebo jarních měsících v truhlíku či jiné nádobě na okenním parapetu, ve vytápěném nebo studeném skleníku či fóliovníku. Bývá běžné u rostlin s delší vegetační dobou.

pH
Vyjadřuje hodnotu půdní reakce na stupnici v hodnotách 0 až 14. Neutrální hodnota se nachází uprostřed, je jí číslo 7. Hodnoty nižší vyjadřují kyselou reakci, hodnoty vyšší zase zásaditou. Některé rostliny lze tedy podle požadavků na pH považovat za vápnomilné nebo kyselomilné.

Superpotravina
Potravina s vysokým obsahem vitamínů a minerálních látek prospěšná lidskému zdraví. Za superpotravinu může být označena zelenina či ovoce nebo potraviny z nich složené.

Prostředky biologické ochrany
Ekologicky šetrné přípravky, které udržují škodlivé organismy (škůdce) v rovnováze. Škodlivý organismus není většinou potlačen zcela, ale výrazně oslaben, aby neškodil na pěstovaných rostlinách. Organismy používané na potlačení škůdců (například parazitické vosičky a hlístice) se často označují pojmem bioagens.

Přímý výsev
Metoda výsevu rovnou na venkovní záhon bez předpěstování. Přímý výsev se provádí u zeleniny, bylinek i květin, které vytváří dlouhé kůlovité kořeny nebo nesnáší manipulaci s kořenovým systémem během pikýrování.

Text: (red.); foto na obálce: Shutterstock

Více o naší skupině
www.florenium.cz

Zahrada je náš svět, náš svět je Florenium.

AZ GARDEN
Pardubice

Ferenčík
České Budějovice + Trhové Sviny

FLORA GARDEN
Bakov nad Jizerou

Chládek zahradnické centrum
Praha 6

Zahrada Flora
Úvalno + Krnov

Zahrada Lisý
Králův Dvůr – Popovice

Zahradnické centrum Brabec
Modřice

Zahradnictví Dvořák a syn
Teplice + Most

Zahradnictví Líbeznice
Líbeznice

Zahradnictví Novák Hlučín
Hlučín

Zahradnictví u Kopřivů
Šebrov + Blansko + Tišnov

Léto 2024. Vychází 5x ročně.
Vydává Florenium s.r.o., 162 00 Praha 6, Lužná 716/2. IČO 04682785.
Registrace MK ČR E19275. Vyšlo v Praze dne 24. 5. 2024.